

MARIKEN VAN DE LOO

**PERSOONLIJK
ONDERNEMERSCHAP**

WERKBOEK

1

VAN SPEELBAL NAAR STERSPELER

WERKBOEK

Welkom!

Wat goed dat je met het werkboek aan de slag gaat om je eigen ondernemerschap en zelfsturing te vergroten. Implementeren wat je leert vergroot de slagingskans enorm.

Je mag trots zijn op jezelf!

Wellicht heb je dit werkboek niet voor jezelf gedownload, maar wil jij als leidinggevende jouw medewerker kunnen begeleiden in dit proces. Daarvoor geeft dit werkboek ook voldoende handvatten.

Hoe werkt het Werkboek?

In het boek 'Persoonlijk Ondernemerschap' worden steeds verwijzingen gegeven naar het werkboek. In dit werkboek staan diverse korte oefeningen over de onderwerpen en de stap die in het boek staan beschreven. Het is handig om eerst de betreffende beschrijving uit het boek te lezen voordat je de oefeningen kunt begrijpen en maken. Werkboek korte oefeningen.

In dit werkboek wordt niet overal de diepte in gegaan. Zie het werkboek vooral als een stimulans om zelf aan het werk te gaan met de theorie uit het boek. Bezoek daarnaast vooral de website voor nieuwe ontwikkelingen en inspiratie.

Succes met deel 1 van het werkboek
Met ondernemende groet,

Mariken

www.balance2bfit.nl

Stap 1

Zelf-kennis

De eerste stap naar zelfsturing en persoonlijk ondernemerschap begint bij zelfkennis. In het boek wordt uitgebreid stilgestaan bij de gebruiksaanwijzing per element van de sociale machine. In de komende pagina's vind je werkbladen voor ieder element.

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Waarnemen & Perceptie

Mijn sterke punten bij waarnemen en perceptie zijn:

,

,

,

,

Mijn valkuilen bij waarnemen en perceptie zijn:

,

,

,

,

Ik kan mijn waarneming en perceptie benutten en verzilveren door:

,

,

,

,

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Gedachten, overtuigingen
& mindset

Mijn sterke punten van mijn gedachten, overtuigingen en mindset zijn:

,

,

,

,

Mijn valkuilen bij mijn gedachten en mindset zijn:

,

,

,

,

Ik kan mijn gedachten, overtuigingen & mindset benutten en verzilveren door:

,

,

,

,

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Kwaliteiten, talenten en
schaduwzijden

Mijn kwaliteiten en talenten zijn:

,

,

,

,

Wat kan je goed

Wat kan je NIET goed

Wat wil ik
graag kunnen

Wat wil ik niet
kunnen

Mijn valkuilen en schaduwzijden bij mijn talenten zijn:

,

,

,

Ik kan mijn kwaliteiten, talenten én schaduwzijden benutten en verzilveren door:

,

,

,

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Drijfveren en motivatie

Mijn drijfveren en motivatoren zijn:

,

,

,

,

Mijn valkuilen bij mijn drijfveren en motivatie zijn:

,

,

,

,

Ik kan mijn kwaliteiten, talenten én schaduwzijden benutten en verzilveren door:

,

,

,

,

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Emotie en gevoelens

Wanneer ik mijn emoties en gevoelens goed benut, is:

,

,

,

,

Mijn valkuilen bij mijn emoties en gevoelens zijn:

,

,

,

,

Ik kan mijn emoties en gevoelens nog beter benutten en verzilveren door:

,

,

,

,

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Normen en waarden

Ik heb de volgende normen met bijbehorende waarden:

Norm	Bijbehorende waarden

Mijn valkuilen bij mijn normen en waarden zijn:

- ,
- ,
- ,
- ,

Ik kan mijn normen en waarden nog beter benutten en verzilveren door:

- ,
- ,
- ,
- ,

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Energiehuishouding

Ik benut mijn batterijen als volgt:

Energievaatje	Dit benut ik goed	Dit benut ik minder	Hier is winst te behalen
			
			
			
			

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Interne Stemmen

Mijn belangrijkste interne stemmen zijn:

,

,

,

,

Mijn valkuilen bij mijn interne stemmen zijn:

,

,

,

,

Ik kan mijn interne stemmen nog beter benutten en verzilveren door:

,

,

,

,

Stap 1 Zelf-kennis

Gebruiksaanwijzing
Missie, visie & doelen

Mijn missie is:

.....

.....

Mijn visie is:

.....

.....

Mijn doelen zijn:

’

’

’

’

Mijn valkuilen bij het realiseren van mijn missie, visie en doelen zijn:

’

’

’

Ik kan mijn missie, visie en doelen nog beter benutten en verzilveren door:

’

’

’

Stap 1 Zelf-kennis

Bagagecontrole

We maken de balans op van 9 elementen. Welk element benut je goed en welke minder? Als je dat grafisch weer zou kunnen geven, kan het er als volgt uitzien:

Voor hoeveel % denk jij dat je elk element gebruikt? Als je elk element voor 100% kunt benutten, hoe hoog is je score dan? Zet dat erboven in percentages.

Als je naar de percentages kijkt: zitten er grote verschillen in? En begrijp je waar dat vandaan komt?

.....

.....

Zie je een rode draad waardoor je volledige potentie nog niet wordt benut?

.....

.....

Zie je ook relaties tussen de elementen? En zo ja, welke?

.....

.....

.....

Aan welke elementen wil je meer aandacht besteden om meer rendement te halen?

.....

.....

Zelfsturings- kompas

Dit was stap 1 van het Zelfsturingskompas. Hopelijk heeft het je al veel inzichten gebracht en kun je door naar stap 2 Sturing.

Veranderen is een continu proces dat regelmatig onderhoud vraagt. Samen met de organisatie waar je werkt zoek je samen naar optimalisatie. Hoe meer je experimenteert en leert, hoe groter je successen zullen worden!

Zelfkennis

Door de gebruiksaanwijzing van de negen elementen in je sociale machine te ontdekken en te gebruiken kun je waarde vergroten én uitbouwen.

Sturing

Om waarde in toegevoegde waarde om te zetten moet je weten welke omgevings-, stress- en succesfactoren dit proces beïnvloeden.

Kompas

Dankzij je dashboard met de juiste sturingsmechanismen en feedback-instrumenten bestuur je jezelf als onderneming.

MARIKEN VAN DE LOO

**PERSOONLIJK
ONDERNEMERSCHAP**

WERKBOEK

2

VAN SPEELBAL NAAR STERSPELER

WERKBOEK

Welkom bij deel 2 van het Werkboek!

Wat goed dat je met het werkboek aan de slag gaat om je eigen ondernemerschap en zelfsturing te vergroten. Implementeren wat je leert vergroot de slagingskans enorm.

Je mag trots zijn op jezelf!

Wellicht heb je dit werkboek niet voor jezelf gedownload, maar wil jij als leidinggevende jouw medewerker kunnen begeleiden in dit proces. Daarvoor geeft dit werkboek ook voldoende handvatten.

Inmiddels is denk ik duidelijk hoe het werkboek werkt

In het boek 'Persoonlijk Ondernemerschap' worden steeds verwijzingen gegeven naar het werkboek. In dit werkboek staan diverse korte oefeningen over de onderwerpen en de stap die in het boek staan beschreven. Het is handig om eerst de betreffende beschrijving uit het boek te lezen voordat je de oefeningen kunt begrijpen en maken. Werkboek korte oefeningen.

In dit werkboek wordt niet overal de diepte in gegaan. Zie het werkboek vooral als een stimulans om zelf aan het werk te gaan met de theorie uit het boek. Bezoek daarnaast vooral de website voor nieuwe ontwikkelingen en inspiratie.

Vitale groet,

Mariken

www.balance2bfit.nl

Stap 2

Sturing

De tweede stap naar zelfsturing en persoonlijk ondernemerschap betekent een onderzoek naar de hobbels die de sociale machine kunnen hinderen of juist een zetje in de goede richting sturen.

Stap 2 Sturing

Hobbel 1: De juiste omgeving

Analyse 1: Onderzoek je omgeving

	Omgeving of aspecten daarin die mij stimuleren	Omgeving of aspecten daarin die mij belemmeren
Organisatie		
Team		
Collega's/ leidinggevende		
Groepsgrootte		
Rol/ verantwoordelijkheden		
.....		
.....		

In deze omgevingen 'stormt het' en ben je uit balans:

In deze omgevingen ben ik 'in rustiger vaarwater en in 'flow':

Mijn veilige havens zijn:

Stap 2 Sturing

Hobbel 1: De juiste omgeving

Analyse 3: Onderzoek de sociale machine in jouw verschillende omgevingen
Welk element beïnvloedt welk ander element, in welke omgeving?

Omgeving	Element komt tot zijn recht in	Beïnvloed element(en)

Conclusies over mijn omgevingen

Omgevingen/ aspecten die mij positief beïnvloeden:.....

Omgevingen/ aspecten die mij negatief beïnvloeden:.....

Conclusies 9 elementen/ sociale machine

Deze elementen moet ik verder uitbouwen: :.....

Deze elementen zijn minder ontwikkeld en hebben de volgende aandacht nodig:.....

Stap 2 Sturing

Hobbel 2: Je authentieke identiteit en je gewenste imago

Per omgeving kan jouw gedrag zich in andere verhoudingen uiten. Benoem per omgeving hoe de percentages liggen (per omgeving samen 100%)

Omgeving	Authentieke kern	Aangepast gedrag	Gewenst gedrag

Wat mij opvalt is dat de invloed, die de omgeving op het vormen van mijn imago heeft, is:

.....

.....

.....

.....

Personal branding is voor mij wel/ niet belangrijk. En wel hierdoor:

.....

.....

.....

.....

Stap 2 Sturing

Hobbel 3: Leren in een goed leerklimaat

Mijn opvatting over leren is:

.....

.....

.....

De omgeving stimuleert mij in mijn leerproces door:

.....

.....

.....

De omgeving belemmert mij in mijn leerproces door:

.....

.....

.....

Mijn comfortzone helpt mij in het leren door:

.....

.....

.....

Mijn comfortzone belemmert mij in het leren door:

.....

.....

.....

Stap 2 Sturing

Hobbel 4: Stressfactoren die je in de comfortzone houden

De mate waarin stressfactor 1 (gebrek aan verlangen, visie en doel) een rol speelt in het omarmen van mijn comfortzone, is:

.....

.....

.....

.....

De mate waarin stressfactor 2 (angst) een rol speelt in het omarmen van mijn comfortzone, is: (en welke angsten specifiek?)

.....

.....

.....

.....

De mate waarin stressfactor 3 (gebrek aan ambitie en groei) een rol speelt in het omarmen van mijn comfortzone, is:

.....

.....

.....

.....

Wat uit deze stressfactoren opvalt is:

.....

.....

.....

.....

Stap 2 Sturing

Hobbel 5: Energifactoren die je uit de comfortzone krijgen

Om energiefactor 1 (zelfvertrouwen) te benutten, ga ik:

- ,
- ,
- ,
- ,

Om energiefactor 2 (lef en moed) te benutten, ga ik:

- ,
- ,
- ,
- ,

Ik herken resultaat en succes buiten mijn comfortzone (in de stretchzone) door:

- ,
- ,
- ,
- ,

Zelfsturings- kompas

Ook stap 2 van het Zelfsturingskompas beetgepakt, op onderzoek gegaan en gaan implementeren!

Veranderen is een continu proces dat regelmatig onderhoud vraagt. Samen met de organisatie waar je werkt zoek je samen naar optimalisatie. Hoe meer je experimenteert en leert, hoe groter je successen zullen worden!

Zelfkennis

Door de gebruiksaanwijzing van de negen elementen in je sociale machine te ontdekken en te gebruiken kun je waarde vergroten én uitbouwen.

Sturing

Om waarde in toegevoegde waarde om te zetten moet je weten welke omgevings-, stress- en succesfactoren dit proces beïnvloeden.

Kompas

Dankzij je dashboard met de juiste sturingsmechanismen en feedback-instrumenten bestuur je jezelf als onderneming.

MARIKEN VAN DE LOO

**PERSOONLIJK
ONDERNEMERSCHAP**

WERKBOEK

3

VAN SPEELBAL NAAR STERSPELER

WERKBOEK

Welkom bij deel 3 van het werkboek!

Wat goed dat je zo gedreven bent om persoonlijk ondernemer te worden!

Door met het werkboek aan de slag te gaan, groeit jouw eigen ondernemerschap en zelfsturing. Implementeren van wat je leert, vergroot de slagingskans enorm.

Je mag trots zijn op jezelf dat je al in het laatste deel gaat beginnen!

Succes met de 3^e stap van het Zelfsturingskompas en laat de persoonlijk ondernemer in je ontwaken!

Ondernemende groet,

Mariken

www.balance2bfit.nl

Stap 3

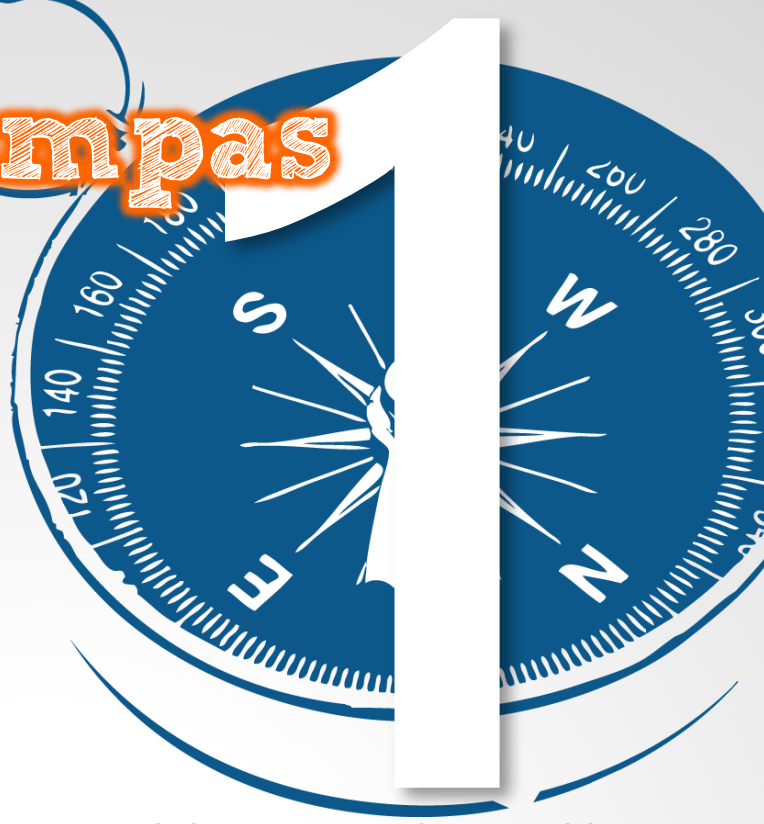
Kompas

In de derde stap naar zelfsturing en persoonlijk ondernemerschap ga je jezelf aansturen alsof je een onderneming bent. Je gebruikt hiervoor de kennis uit stap 1 en stap 2.

Stap 3 Kompas

Sturingsmechanismen

Interne sturingsmechanismen

Visie en doelen (element 9): Welke visie en strategieën heb jij voor ogen als persoonlijk ondernemer?

.....

.....

.....

Goede onderlinge interne communicatie (element 8): Welke interne stemmen zijn bij jou dominant en welke invloed heeft dat?

.....

.....

.....

Batterij van je onderneming (element 7): Hoe goed is jouw batterij opgeladen als persoonlijk ondernemer?

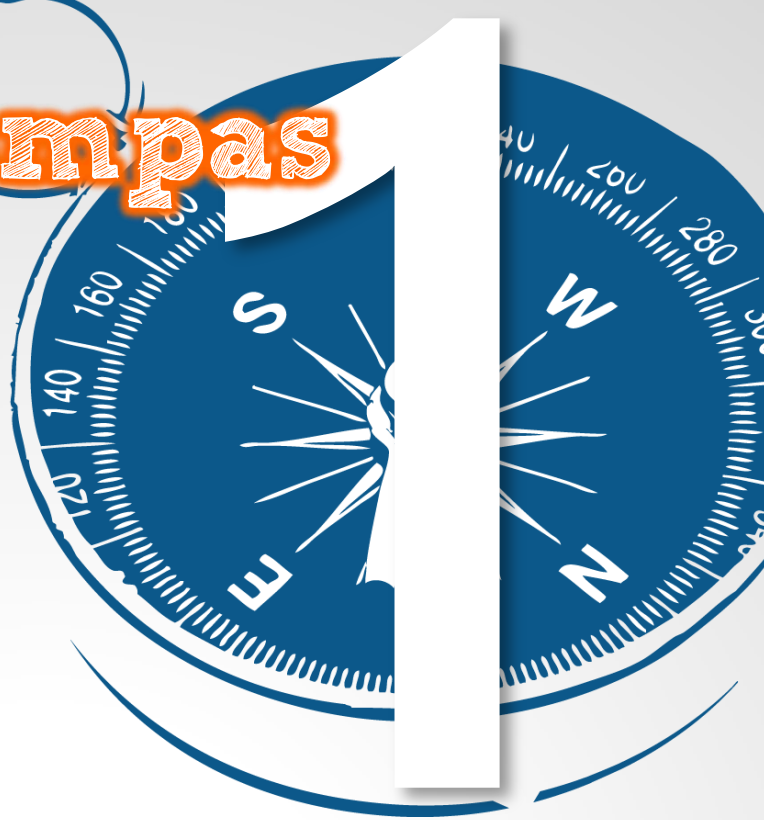
.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Sturingsmechanismen

Interne sturingsmechanismen

Normen en waarden (element 6): Welke normen en waarden houd jij er als persoonlijke ondernemer op na en leef jij er ook naar?

.....

.....

.....

.....

Emoties (element 5): Welke emoties spelen bij jou als persoonlijk ondernemer een grote rol en uit je deze ook op juiste wijze en op het goede moment?

.....

.....

.....

.....

Drijfveren en motivatie (element 4): Weet jij of jij het juiste in huis hebt? Ontwikkel je ze voldoende en benut je ze ook?

.....

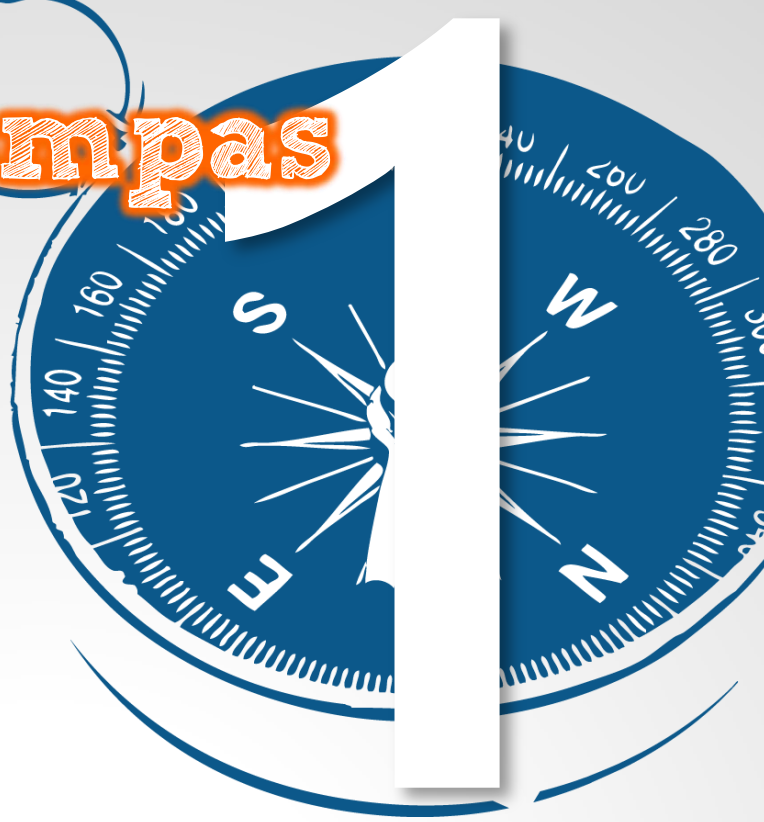
.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Sturingsmechanismen

Interne sturingsmechanismen

Talenten en vaardigheden (element 3): Weet jij of jij het juiste in huis hebt? Ontwikkel je ze voldoende en benut je ze ook?

.....

.....

.....

.....

Gedachten en mindset (element 2): Uit jij je gedachten en kritische noten en ben je open-minded?

.....

.....

.....

.....

Waarnemingsvermogen (element 1): Hoe subjectief of selectief neem je waar als persoonlijk ondernemer?

.....

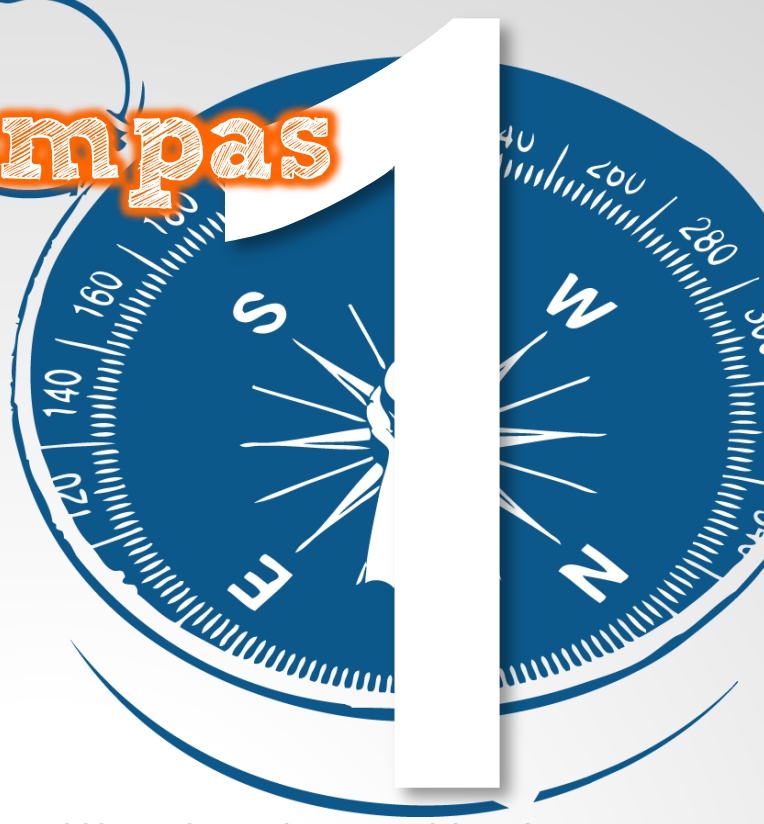
.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Sturingsmechanismen

Externe sturingsmechanismen

Politiek krachtenveld: In welk politiek krachtenveld bevind jij je als persoonlijk ondernemer? Met andere woorden: welke krachten worden er op je uitgeoefend in je werkomgeving en op welke manier proberen mensen je te beïnvloeden?

.....

.....

.....

.....

Maatschappelijke ontwikkelingen: Uit welk nest kom je en hoe heeft dit je gevormd? Bij welke groepen heb jij je aangesloten (gedurende korte of lange tijd) en welke invloed hebben die op jou? Welke maatschappelijke stromingen hebben je aandacht en waarom?

.....

.....

.....

.....

(Onverwachte) economische ontwikkelingen: Hoe economisch stabiel ben je? Hoe ga je om met onverwachte economische veranderingen voor je sociale machine?

.....

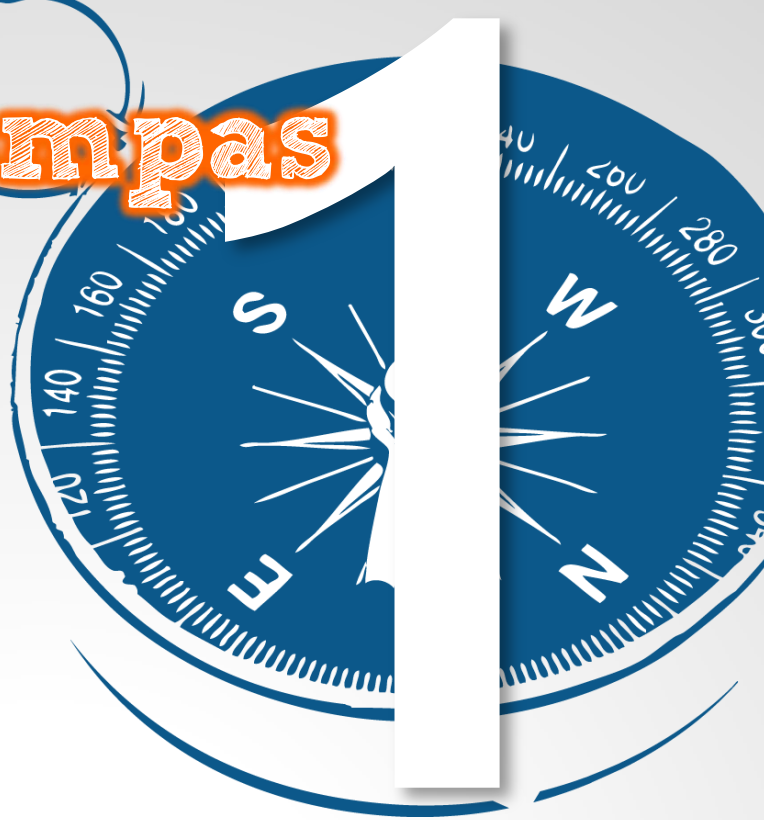
.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Sturingsmechanismen

Externe sturingsmechanismen

Toeleveranciers: Wie zijn jouw 'toeleveranciers'?

.....

.....

.....

.....

Concurrenten: Wie zijn je concurrent waardoor jij jezelf aanscherpt of waardoor je juist de schouders laat hangen? Met wie ga jij de strijd aan en met wie sluit je een verbond?

.....

.....

.....

.....

Klanten: Wie zijn jouw 'klanten'?

.....

.....

.....

.....

(Sociale) media: Hoe benut jij (sociale) media?

.....

.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Feedbackinstrumenten die je koers meten als persoonlijk ondernemer

Missie – visie – jaarplannen: Leg je jouw tien- of vijfjarenplan of (één)jaarplan naast jouw missie zodat je op een praktische wijze werkt aan de door jou gekozen richting? En check je met regelmaat of je nog op koers bent?

.....

.....

.....

PDCA-cyclus: Hoe heb jij jouw PDCA-cyclus ingebed als persoonlijk ondernemer?

.....

.....

.....

Financiële analyse en prognose:

Wat omzet betreft kun je kijken hoe het met je bankrekening gesteld is. Wordt de toegevoegde waarde die je levert, verzilverd in het bijbehorende salaris?

.....

.....

.....

Wat investeringen betreft: Leveren jouw doelstellingen het rendement en resultaat op dat je vooraf had verwacht, was je te rooskleurig of te voorzichtig?

.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Feedbackinstrumenten die je koers meten als persoonlijk ondernemer

Organisatieprocessen: Hoe beïnvloeden ze elkaar en is dat versterkend of juist verzwakkend?

.....

.....

.....

Tevreden medewerkers (intern): Hoe tevreden ben je eigenlijk over jezelf? En wat is er voor nodig om het te optimaliseren? Hoe ga jij om met tegenvallers of meevallers? Is dat zichtbaar of houd je het liever voor jezelf?

.....

.....

.....

Tevreden klanten (extern): Hoe ervaren ze jou en welke potentie zien ze in?

.....

.....

.....

SWOT-analyse: Waar liggen jouw sterke en minder sterke kanten, kansen en bedreigingen?

.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Feedbackinstrumenten die je koers meten als persoonlijk ondernemer

Concurrentieanalyse: Hoe lig jij in de markt als je jezelf afzet tegen collega's met dezelfde competenties of ambities? Waar liggen hun sterke kanten en waar liggen die van jou?

.....

.....

.....

Branding: Weet jij welk imago jij bij verschillende 'doelgroepen' hebt en hoe dicht dat jouw authentieke brand benadert?

.....

.....

.....

Raad van commissarissen: Heb jij een 'raad van commissarissen'? Wat is hun rol in jouw ontwikkeling als persoonlijk ondernemer?

.....

.....

.....

Beoordelings- en functioneringsgesprekken: Hoe staat het er voor? Waar ontwikkel jij je volgens plan en waar niet? Waar komt dat door? Zijn de doelen te ambitieus geweest, is er wat gebeurd of heb je je laten beïnvloeden?

.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Control-room met zelfsturingsdashboards

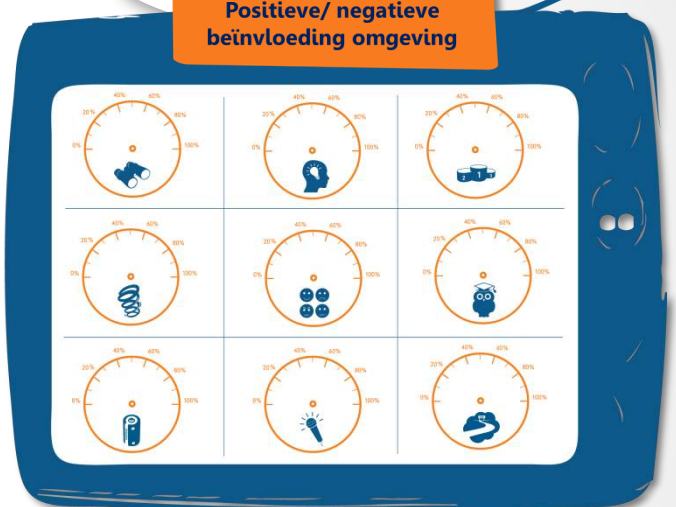
De optelsom van alle voorgaande stappen: vul de dashboards in. In deze controlekamer zijn de stappen voor je aangegeven. Wil je eigen stappen kiezen? Dat kan op de volgende pagina.

Jouw control-room

Resultaat stap 1
Ontwikkelstatus 9 elementen

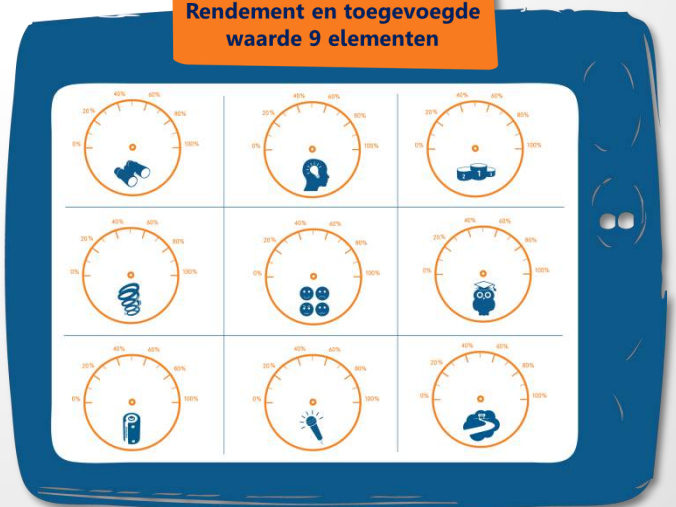
Resultaat stap 2
Positieve/ negatieve beïnvloeding omgeving

Resultaat stap 2
Rol van lef en angst op 9 elementen

Resultaat stap 3
Rendement en toegevoegde waarde 9 elementen

Leer- en ontwikkelprioriteiten:

.....
.....
.....

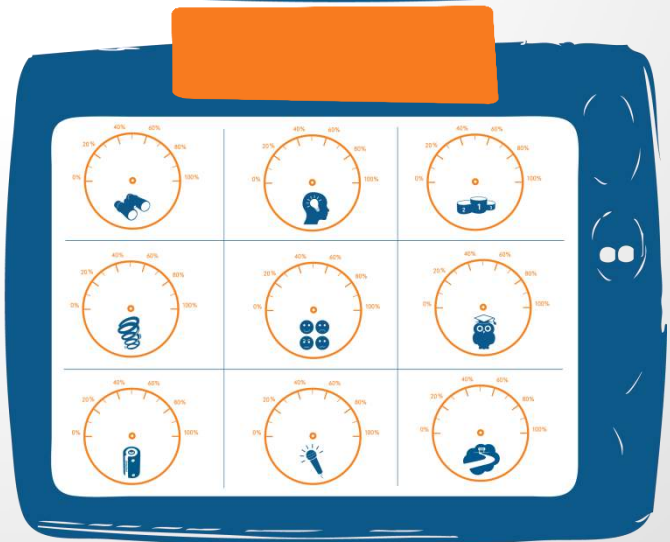
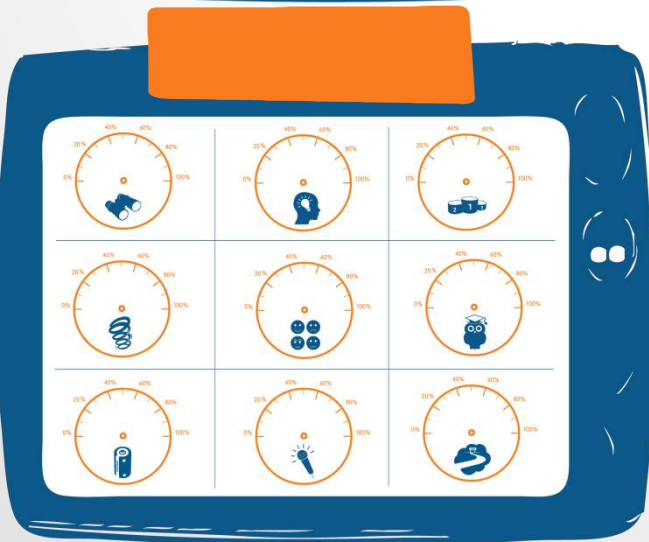
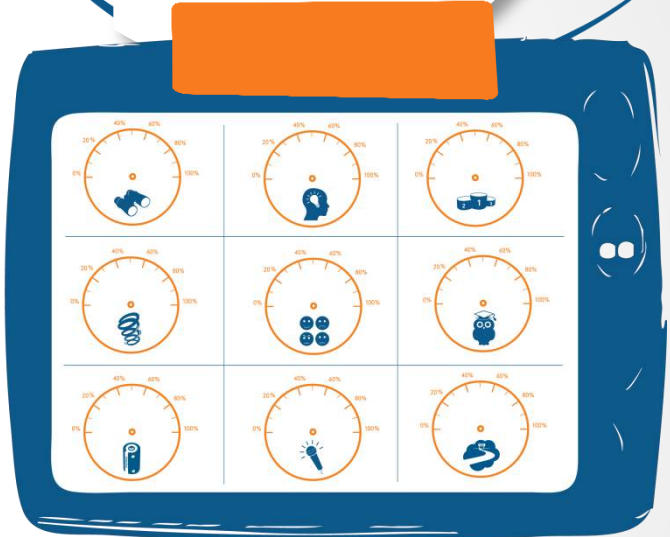
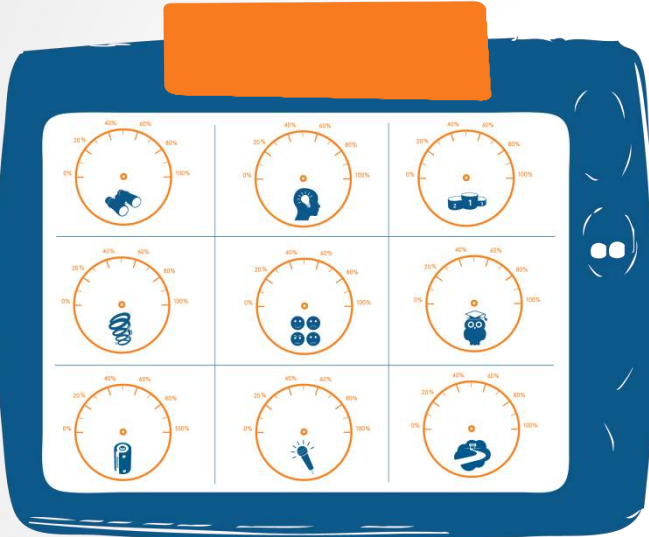
Stap 3 Kompas

Control-room met zelfsturingsdashboards

In deze controlekamer kun je eigen stappen aangeven die je wilt meten en vastleggen.

Jouw control-room

Leer- en ontwikkelprioriteiten:

.....
.....
.....

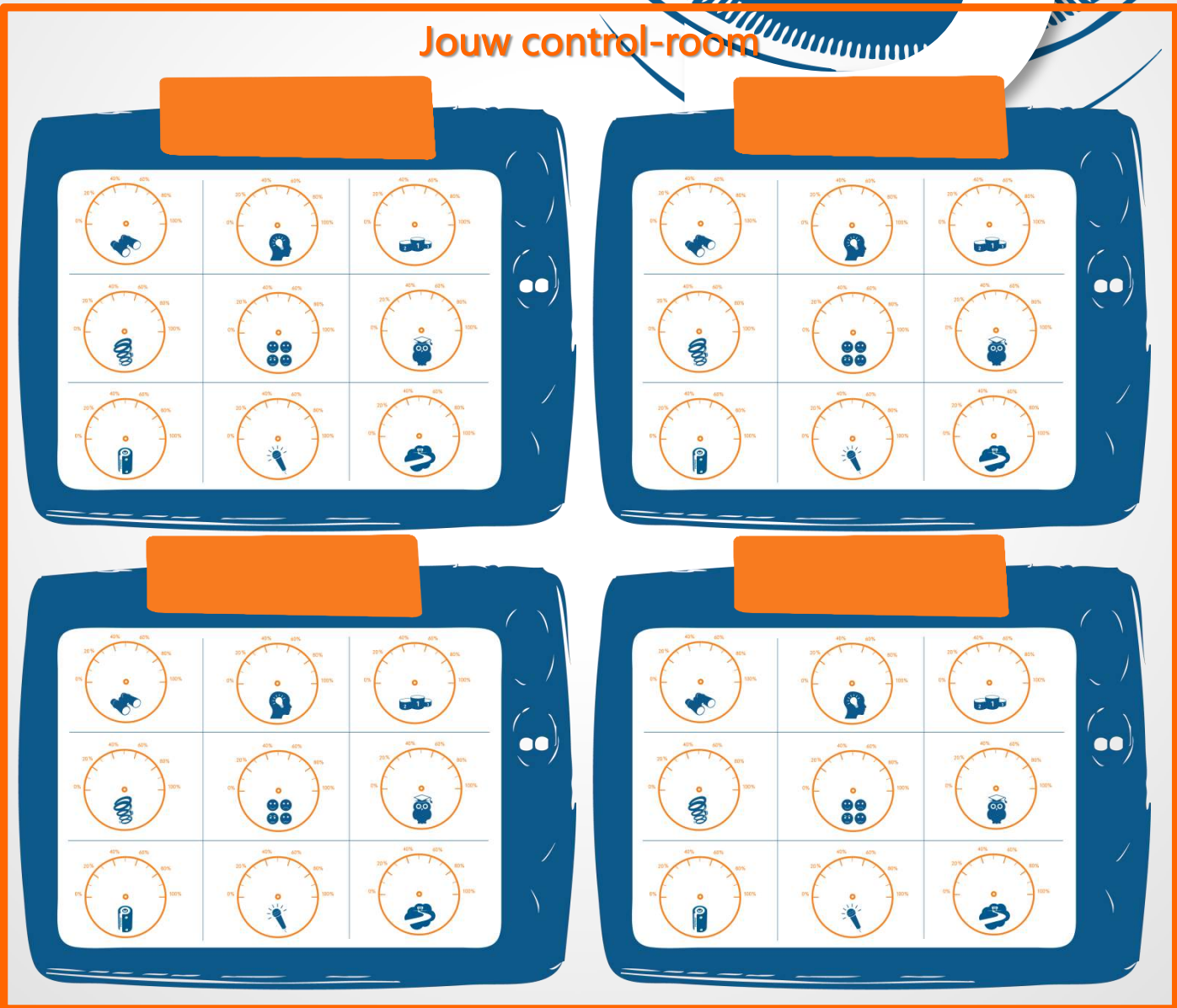
Stap 3 Kompas

Control-room met zelfsturingsdashboards

Maak over een tijdje opnieuw de balans op. Welke verschillen zie je?

Jouw control-room

Leer- en ontwikkelprioriteiten:

.....

.....

.....

Stap 3 Kompas

Organisatietrends
omarmen

Hoe omarm jij...

Trend 1: Van lijdend voorwerp naar invloedrijke participatie

.....

.....

Trend 2: Kennis en competenties wijzen de weg naar salarisverhoging

.....

.....

Trend 3: Gedwongen of gekozen autonomie

.....

.....

Trend 4: Van kantoorpolitiek dier naar authentieke brand

.....

.....

Trend 5: Van groot naar fluïde en van zekerheid naar flexibiliteit

.....

.....

Trend 6: Individualisering creëert zoektocht naar erkenning, succes en zingeving

.....

.....

Stap 3 Kompas

Navigeren met jouw succesformule

Mijn succesformule voor zelfsturing en persoonlijk ondernemerschap is:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zelfsturings- kompas

Gefeliciteerd! Jij hebt alle stappen van het zelfsturingskompas beetgepakt en op zelfonderzoek uitgegaan. Daarna ben je gaan implementeren!

Veranderen is een continu proces dat regelmatig onderhoud vraagt. Samen met de organisatie waar je werkt zoek je samen naar optimalisatie. Hoe meer je experimenteert en leert, hoe groter je successen zullen worden!

Zelfkennis

Door de gebruiksaanwijzing van de negen elementen in je sociale machine te ontdekken en te gebruiken kun je waarde vergroten én uitbouwen.

Sturing

Om waarde in toegevoegde waarde om te zetten moet je weten welke omgevings-, stress- en succesfactoren dit proces beïnvloeden.

Kompas

Dankzij je dashboard met de juiste sturingsmechanismen en feedback-instrumenten bestuur je jezelf als onderneming.

Zelfsturings- kompas

Smaakt dit werkboek naar meer?

Ik denk graag met jou, je team of afdeling mee hoe zelfsturing en persoonlijk leiderschap in te bedden en te concretiseren.

Naast zelfsturing en persoonlijk ondernemerschap, richt ik me tegenwoordig ook op het stuk vitaliteit, omdat dit eigenlijk de basis is waarop goede zelfsturing, leiderschap en ondernemerschap kan plaatsvinden.

Er zijn voldoende mogelijkheden. Voor inspiratie kijkt je op www.balance2bfit.nl.

Met ondernemende vitale groet,

Mariken